

Miloslava Zemanová

SCÉNÁŘ

Příběhy našich sousedů a ZŠ Jiříkov uvádí: Miloslava Zemanová, rozena Dvořáková

Narodila jsem se v Rumburku. A bylo to v roce 47 - na začátku roku. Všechno bylo zafoukaný, žádný auta nejezdily, a najednou jsem se měla narodit. Naložili moji maminku na saně a dvě tety se zapřáhly do saní a táhly ji do rumburský nemocnice.

Miluška byla ze sourozenců nejstarší. Měla celkem čtyři bratry, jeden z bratrů ale násilně zahynul v rumburské porodnici krátce po narození.

Mamince umřel chlapec, bylo to takový zvláštní. Bylo to v padesátých letech, umíralo tady hodně dětí tenkrát. Furt nemohli přijít na důvod, proč ty děti umíraly a u toho maminčinýho chlapce dělali pitvu, hledali a našli vpich pod jazykem. V rumburský nemocnici, v porodnici byla německá lékařka, a tak strašně moc nás nenáviděla, Čechy, co jsme sem přišli, že ty děti takhle usmrcovala. Ten náš chlapec byl poslední chlapec, potom ji zavřeli, že jo, potom šla do kriminálu.

Po válce se Miluščini rodiče přestěhovali z Vysočiny do pohraničí. Na Vysočině bylo bombardováním zničeno mnoho domů, proto hodně lidí přijalo nabídku ze Sudet, kde si mohli koupit domy, které tu zanechalo odsunutě německé obyvatelstvo. Její tatínek si v Rumburku otevřel truhlářskou dílnu, ale krátce po roce 1948 musel dílnu z politických důvodů zavřít. Občas melouchařil. Párkrát ho i někdo udal, aby nemusel za práci zaplatit.

No, ale doma si dílnu nechal. Ale chodili k nám příslušníci se koukat, jestli teda něco nedělá, protože ty stroje je tam dráždily, a vždycky říkali, jeden příslušník pan Kutílek, byl takovej slušnej příslušník, říká: „Pepíku, prodej to! Prodej ty stoje prosím tě, ať nedráždíš lidi.“ Říká: „Prodal bych, ale není komu, když se na nich nesmí dělat, no tak je nikdo nekoupí, tak je nikdo nechce pochopitelně. No tak tady stojej.“

Ze slečny Milušky Dvořákové se v roce 1967 stala paní Zemanová. A v květnu 1968 se jí narodil první syn. 21. srpna 1968 v jedenáct hodin večer se šla ze zvědavosti podívat, co je to venku za hluk.

Ted' jsem viděla, že kolem Zámečku projíždí tanky. Tady od Jiříkova, takže zřejmě jeli tady přes ten přechod jiříkovskej. Instinktivně, pudově jsem vlezla do příkopu. Naproti benzínce nebylo to parkoviště, jak je dneska, tam byl příkop, les, dolík dolů. Tak v tom příkopu jsem se skrčila a ted' jsem to pozorovala. Tanky jezdily. A jak dopadalo to pouliční světlo, tak na tý věži měly hvězdu a mně připadla, že je bílá. Jo, tím pouličním světlem, nevím. Přeběhla jsem domů, rádio honem, že jo. Ticho, šumění, nic v rádiu nebylo. Až potom, nevím, jestli bylo po půlnoci, začali hrát hymnu. A řekli, že naše země byla obsazena vojsky Varšavský smlouvy. Potom zajímavý na tom je to, že po letech jsem šla pracovat na rumburskou posádku k chemikům a našla jsem tam papír, kde bylo napsáno, že náčelník tý posádky, podplukovník Svoboda, byl jeden z těch, kterej první běžel do ulic a otáčel cedule a dělal všechno možný, aby ty Rusové prostě zabloudili.

V roce 1981 slavila 60 let výročí vzniku komunistická strana. Komunisté tehdy potrápili jejího tatínka ještě těsně rok před důchodem. Za svou neústupnost byl propuštěn ze zaměstnání, a pak musel spravovat vagóny v Chřibské, a to za každého počasí.

A přišel rok 81. 81 a všude po celým Rumburku byly vyvěšený plakáty, bylo to 60 let založení KSČ, bylo to výročí strany. A nějaký dobrák pod ten plakát, kterej byl na zdi, kde tatínek dělal, napsal: „60 let“, tak tam připsal: “tak at’ jde do důchodu!” No a hned tam ráno byli policajti, že jo. A na mého tatínka: „Psal jste to?” „Nepsal jsem to.” Říkal: „Tak si vezte hadr, kýbl, rejžák a běžte to zlikvidovat.” Tatínek říkal: „No, já jsem to nenapsal, at’ to zlikviduje ten, kdo to napsal.”

Co Milušce chybí v současném školství?

Aby ten národ byl hrdej. Páč my o sobě mluvíme tak jako: „No jo no, jsme jenom Češi, no co... NE, MY JSME ČEŠI!”

Miluščino motto

Nikdy se nad nikoho nepovyšuju, ale nikdy se před nikým neponížím.

Poděkování: Milušce Zemanové za fascinující vyprávění
Lucii Srovnákové za podporu při realizaci projektu
Lence Čermákové za mentoring
Kláře Vlachové za pomoc s animacemi

Autoři: Jakub Červík - životopis, scénář
Nicol Hauptmanová - animace
Samanta Kristenová - komentáře
Nataša Mirgová - výtvarník
Daniel Wenzel - kamera, střih
Šimon Zeman - námět, koordinátor a vnuk paní Milušky